

IZVOARELE

ZIAR DE INTERES LOCAL AL PRIMĂRIEI ORAȘ BORSEC

Ediția VII. Noiembrie 2021

S-A ÎNCHEIAT REABILITAREA
PRIMĂRIEI BORSEC

2.

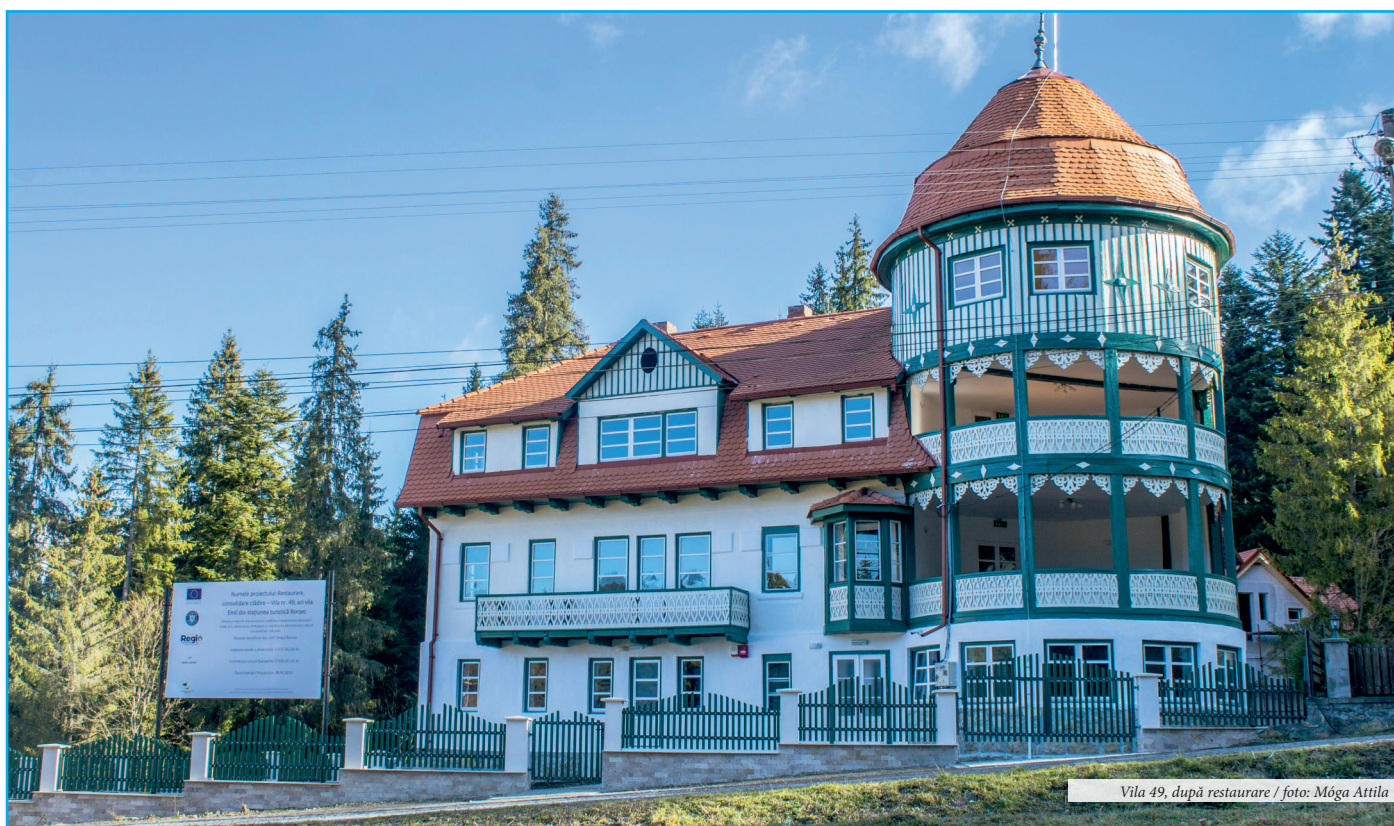
S-A ÎNCHEIAT REABILITAREA
PRIMĂRIEI BORSEC

3.

S-A ÎNCHEIAT REABILITAREA
CLĂDIRII DISPENSARULUI UMAN

7.

AM RENOVAT UNA DIN PERLELE BORSECULUI

Vila 49, după restaurare / foto: Mőga Attila

După doi ani de lucrări am reușit să finalizăm renovarea uneia dintre cele mai prestigioase proprietăți din Borsec. Lucrările de reabilitare la vila nr. 49 au fost finanțate din fonduri europene. Clădirea inclusă în patrimoniul monumentelor istorice borsecene va fi utilizată pentru activități culturale, muzeale, turistice, educaționale și pentru organizarea de conferințe.

Prin lucrările de renovare s-a avut în vedere restaurarea și consolidarea clădirii monumentului istoric în conformitate cu concluziile studiilor de specialitate și a obligației de folosință, precum și restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor. În același timp, s-au asigurat dotările interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție), precum și încălzirea prin centrală termică pe bază de peleți, cu posibilitate de automatizare a alimentării). Astfel centrala termică va utiliza combustibili ecologici, provenind din recuperarea deșeurilor lemnoase, contri-

buind la protecția mediului înconjurător. Proiectul a prevăzut, de asemenea și accesibilizarea spațiului expozițional pentru persoanele cu handicap locomotor. Câteva încăperi ale clădirii au fost mobilate.

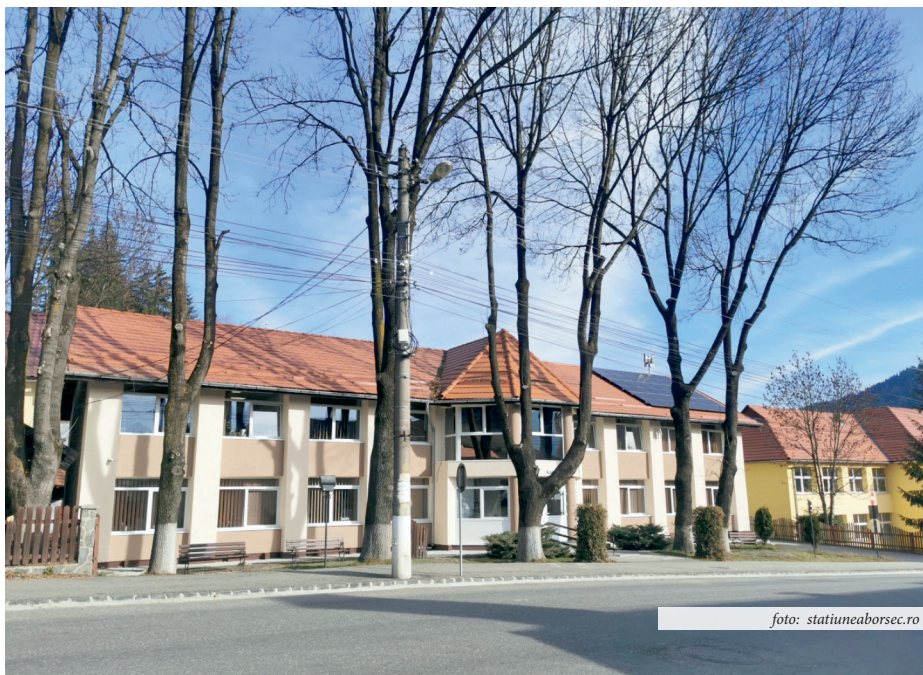
Vila nr. 49 (în alte documente vila nr.51), de pe str. Primăverii, nr. 11, a fost construită în anul 1938 și apare aproape în toate vederile de odinioară a stațiunii: este una din perlele patrimoniului monumentelor borsecene. Clădirea inițială avea 26 de încăperi. După al Doilea Război Mondial, clădirea a fost naționalizată pe baza Ordonanței nr.149/1948, după această dată clădirea a suferit modificări între anii

1950-1970, extinzându-se și ajungând la 28 de încăperi și 71 de locuri de cazare.

Clădirea reabilitată se află în proprietatea Primăriei Orașului Borsec din anul 2016 și este clasificată de către Ministerul Culturii ca și monument istoric.

Investiția a fost finanțată din fonduri europene, contractul cu Agenția de Dezvoltare Centru Alba Iulia, fiind semnat în anul 2018. Din bugetul total de aproape 3 milioane de lei, finanțarea nerambursabilă a fost în valoare de 2,7 milioane de lei, la care se adaugă contribuția proprie în valoare de circa 200.000 lei.

S-A ÎNCHEIAT REABILITAREA PRIMĂRIEI BORSEC

S-au finalizat lucrările de reabilitare a clădirii Primăriei Borsec, proiectul finanțat prin Programul Operațional Regional având o valoare de 1,093 de milioane de lei, cu o participare de aproape 200.000 de lei a bugetului local.

Contractul de finanțare a fost semnat

în primăvara anului 2019, lucrările au început în toamna aceluiași an. Prin acest proiect s-a reușit renovarea sistemului energetic al clădirii: izolație exterioară, înlocuire uși și ferestre, renovarea și izolarea acoperișului, izolarea subsolului. Totodată, în interiorul clădirii a avut loc o renovare completă. Unul dintre ele-

mente importante ale acestei renovări a fost reducerea înălțimii tavanului prin realizarea unui plafon suspendat. Cu acest pas, încălzirea instituției se poate face mult mai eficient. În plus, corpurile de iluminat au fost înlocuite cu panouri LED. Clădirea a fost dotată și cu un sistem de panouri solare fotovoltaice, astfel producerea apei calde este mai eficientă, iar prin acest sistem poate fi asigurată și o parte din energia electrică consumată de instituție.

Tot prin acest proiect primăria a fost complet remobilată, iar la parter s-a realizat un spațiu deschis și primitor unde se poate desfășura activitatea de relații cu publicul.

„Este o mare bucurie pentru noi faptul că am putut finaliza această investiție” - a declarat primarul Mik József. După cum a subliniat edilul, prin aceasta lucrare nu a fost îmbunătățită doar eficiența energetică a clădirii. Odată cu renovarea și mobilarea interiorului clădirii a fost creat un spațiu de lucru modern care răspunde nevoilor actuale, și care oferă un mediu mult mai prietenos pentru activitatea de relații cu publicul.

Rédai Botond

COMUNICAT

Prezența urșilor cauzează tot mai multe neplăceri pentru locuitorii din Borsec. Prezența animalelor sălbatice este aproape zilnică, aceștia intrând chiar în centrul orașului în timpul zilei. Cu probleme similare se confruntă și localitățile Tulgheș și Corbu. Iar autoritățile, în loc să contribuie la rezolvarea problemei, intensifică situația prin relocarea, fără consultări prealabile, a urșilor pe teritoriile administrative ale localităților amintite.

Menționăm faptul că cele trei unități administrativ teritoriale se confruntă des cu apariția acestor specii de animale în intravilanul localităților, care pun în pericol viața locuitorilor, a turiștilor și a bunurilor acestora. Din această cauză, ne-am hotărât să înaintăm o petiție semnată de către primarii celor trei localități către Garda Forestieră Brașov, prin care protestăm împotriva relocării de urși din alte unități administrativ teritoriale pe teritoriile celor trei unități administrativ teritoriale, respectiv Borsec,

Corbu și Tulgheș din județul Harghita.

Precizăm faptul că sunt sesizări cât mai dese cu privire la apariția acestor animale nu numai noaptea, ci și ziua din partea părinților, copiilor, locuitorilor care lucrează în trei schimburi, sesizând nesiguranța cu ocazia deplasărilor la și de la serviciu.

Prin apelul de urgență 112 sunt nenumărate sesizări cu privire la prezența acestor animale în zonele locuite.

În vederea combaterii acestui fenomen, fiecare localitate cu respectarea art. 2(3) coroborat cu art.4(3) din Ordonanța de Urgență nr.81/2021 privind aprobarea metodelor de intervenție imediată pentru prevenirea și combaterea atacurilor exemplarelor de urs brun asupra persoanelor și bunurilor acestora, în intravilanul localităților, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, a constituit echipa de intervenție în vederea luării de măsuri și decizii imediate în caz de nevoie.

Cu privire la relocarea exemplarelor de urs brun de la alte unități administra-

tiv teritoriale, din informațiile deținute reiese faptul că recent au fost relocați pe fondul de vânătoare din zonă doi urși. Conducătorii echipelor de intervenție nu au fost întrebați, înștiințați dacă sunt sau nu sunt de acord cu un astfel de transfer. Primarii unităților administrativ teritoriale se confruntă zilnic cu această problemă și sunt direct răspunzători în fața locuitorilor, a turiștilor, de siguranța acestora și a bunurilor.

Suntem total împotriva unor astfel de decizii luate fără consultarea prealabilă a conducătorilor de echipe de intervenție, respectiv primarii acestor localități.

Interesul primordial al echipelor de intervenție este siguranța prin protejarea locuitorilor orașului Borsec, comunei Corbu și Tulgheș și a bunurilor acestora ca urmare a înmulțirii și a aparițiilor cât mai dese a urșilor în intravilanul localităților, care pun în pericol atât viața locuitorilor, turiștilor cât și siguranța bunurilor lor, iar prin astfel de decizii considerăm că este zădărnicit tot efortul depus în această cauză.

Rédai Botond

GÂNDURI DESPRE POST

În fiecare an, creștinătatea prăznuiește Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos din Fecioara Maria în ieslea Betleemului. Fiul lui Dumnezeu S-a pogorât pe pământ, luând trup omenesc din Preacurata Fecioară, pentru ca să pună început mântuirii neamului omenesc. Astăzi, la peste două milenii de la Nașterea lui Mesia, pentru fiecare creștin în parte, acest praznic este și o întoarcere la începutul relației duhovnicești cu Dumnezeu și totodată o retrospectivă a ceea ce a făcut de la începutul copilăriei, de la nașterea în Hristos până în ziua de astăzi.

Postul Nașterii Domnului sau Postul Crăciunului a fost instituit în sec. IV-V, deci mai târziu decât Postul Sfințelor Paști. Este un post al pocăinței, dar nu cu aceeași intensitate ca Postul Sfințelor Paști. Nu există în el slujbe speciale cu metanii, nu există un canon de pocăință precum Canonul Sfântului Andrei Criteanul, pe care îl citim în Postul Sfințelor Paști. Desigur, orice post ne cheamă la pocăință, însă Postul Crăciunului îmbină pocăința cu milostenia și fapta bună, la care ne îndeamnă Evangheliile dinaintea și din timpul acestui post. Este un post de pregătire duhovnicească, de curățire duhovnicească, ca să primim în noi, în peștera trupului nostru și în ieslea

sufletului nostru, pe Mântuitorul Iisus Hristos, Care vine în lume și Se face om, pentru ca pe oameni să-i ridice la viața duhovnicească și dumnezeiască. De aceea, în Catavasi se spune: „Hristos Se naște, slăviți-L! Hristos din Ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă!”

Programul acestui post este concentrat în cuvintele citate acum, care provin dintr-o predică a Sfântului Grigorie Teologul. Ele au următorul înțeles: Hristos, Care coboară din Ceruri, vrea să coboare în sufletele noastre, să ne lumineze viața noastră și să ne ridice pe noi la viața duhovnicească sau cerească. Astfel, postul acesta este un post de pregătire spirituală, ca noi să devenim un tem-

plu, un sălaș al prezenței Mântuitorului Iisus Hristos prin Duhul Sfânt, ca El să ne arate astfel iubirea lui Dumnezeu Tatăl. De aceea prima mare sărbătoare din Postul Crăciunului este Intrarea Maicii Domnului în biserică, la 21 noiembrie. Aceasta înseamnă că Maica Domnului intră în templul din Ierusalim pentru a deveni ea însăși templu sau „biserică sfințită și rai cuvântător”, cum o numesc cântările noastre liturgice. Asemenea Maicii Domnului, care prin rugăciune, curăție și căutarea sfințeniei se pregătește să primească în ea taina Întropării lui Dumnezeu, și noi, creștinii, trebuie să ne pregătim, să ne curățim, ca să devenim templu sau biserică, să devenim lăcaș în care poate să locuiască Hristos Domnul.

Postul Crăciunului este, deci, în primul rând, o pregătire, o sfințire a gândurilor, a simțirilor, a trupului și sufletului nostru prin pocăință, prin Spovedanie și Împărtășanie. În al doilea rând, vedem că o sărbătoare foarte populară sau foarte cunoscută din timpul Postului Crăciunului este pomenirea Sfântului Ierarh Nicolae, care a trăit în secolul al IV-lea și a îmbinat apărarea Ortodoxiei cu grija față de săraci, de orfani, de oamenii necăjiți, însingurați și înfrigurați. Deci, în această perioadă a postului înțelegem că, pe lângă pregătirea noastră duhovnicească interioară, trebuie să facem și milostenie sau să fim milostivi ca Sfântul Nicolae, dăruind altora, ca semn al iubirii noastre frățești, daruri spirituale și daruri materiale, după putință, iar dacă nu avem nici un dar material, măcar să oferim un cuvânt bun, o mână de ajutor, o încurajare unui om sărac, singur și deznădăjduit, întristat sau îndoliat.

Să ne rugăm lui Dumnezeu să devenim un Betleem sfințit, un loc în care să poată veni Mântuitorul Iisus Hristos sau întreaga Sfântă Treime prin harul Duhului Sfânt în inimile noastre, ca să devenim și noi, ca și Maica Domnului, „biserică sfințită și rai cuvântător”.

Să ne ajute Hristos Domnul să înțelegem această perioadă de post nu ca pe o perioadă de opreliști sau de restricții, ci ca timp de sporire în evlavie și dărnicie.

BORSEC ÎN REVISTA NATIONAL GEOGRAPHIC TRAVELER

foto: N. G. Traveler / Moga Attila

Borsec a apărut în revista *National Geographic Traveler*, ediția septembrie-noiembrie. Cătălin Gruia, redactorul șef al revistei *National Geographic Traveler* a prezentat foarte frumos stațiunea cu investițiile și punctele tari ale acesteia. La sfârșitul verii, pe parcursul celor 3 zile petrecute la Borsec, a avut posibilitatea să cunoască zona, astfel aceste informații au fost cuprinse în trei pagini din revistă și online pe site-ul www.natgeo.ro.

Vă redăm informațiile și experiențele prezentate cu atât de mult entuziasm și profesionalism de către Cătălin Gruia:

Băile Borsec

Băile Borsec – O investiție de 9 milioane de euro e pe cale să readucă această stațiune în topul celor mai căutate destinații balneo din România.

„Regina Apelor Minerale” a atras atenția, laudele și paharul împăratului Franz Josef la un târg internațional organizat în 1873 în capitala Imperiului Habsburgic. Tot doi vienezi, Balint Günther și Anton Zimmethausen, au construit aici în 1804, prima fabrică de îmbuteliere a apei minerale. Izvoarele locale, cu premii obținute la diverse târguri internaționale expuse la Muzeul Apelor Minerale din oraș, au fost și rămân cea mai mare bogăție a Borsecului. Microclimatul aparte de la întâlnirea Munților Giurgeu-Hășmaș, Bistriței, Gurghiului și Călimani, cu aer ozonat, floră și faună

subalpină variată, au contribuit și ele la renumele stațiunii din depresiunea din nord-estul județului Harghita, în mod tradițional una dintre cele mai căutate destinații din România. Vom fi iarăși ce am fost, și chiar mai mult decât atât e sloganul asumat al autorităților locale. „Avem toate cele necesare de la natură, precum și ambiția pentru a reinventa turismul balnear din zonă”, spune primarul Mik József. Anul viitor, când se va deschide Centrul de Tratament Multifuncțional Spa-Wellness în care s-au investit 9 milioane de euro, o stea în fruntea instituțiilor de profil din țară,

sunt toate șansele ca dorința primarului să se împlinească.

Pista de bob de vară

„Hai din nou”, a pufnit Csibi Ingrid Krisztina pe Pista de bob de vară din Complexul de schi „Speranța” cu care venisem să batem recordul de viteză de 40 km/h. Dar la prima tură ne-am târât frângându-ne în ciudații mâinile și manetele de frână în spatele unei doamne care țipa la curbe, oprindu-și bobul la fiecare minut... Accesul către vârful pistei se face cu teleschiul prevăzut deja pentru pârtia de schi funcțională pe timpul sezonului rece. Pista e demontată la finalul toamnei, cedând schiorilor ștafa fiorului goanei pe pantă. Pârtia principală din Borsec are 680 m, cu grad de dificultate mediu. Celelalte două pârtii au un grad de dificultate ușor, având 726 m și 814 m.

Baia Ó-Sáros

„Uită-te, doar lemn, sticlă, și piatră”, mi-a spus Lăbont Gávril de la Baia Ó-Sáros, arătându-mi clădirea reconstruită după planurile originale din secolul al XIX-lea. Înăuntru – două bazine mici cu apă minerală carbogazoasă, încălzită și rece, saună, cameră de sare, masaj. Piscina de afară nu am încercat-o. Ploua. Pentru tratarea unor afecțiuni reumatice, cardiovasculare, endocrine, ginecologice, ateroscleroză sistemică și dereglări ale glandei tiroide e recomandat un tratament de minimum 10 zile.

(continuare pe pagina 5.)

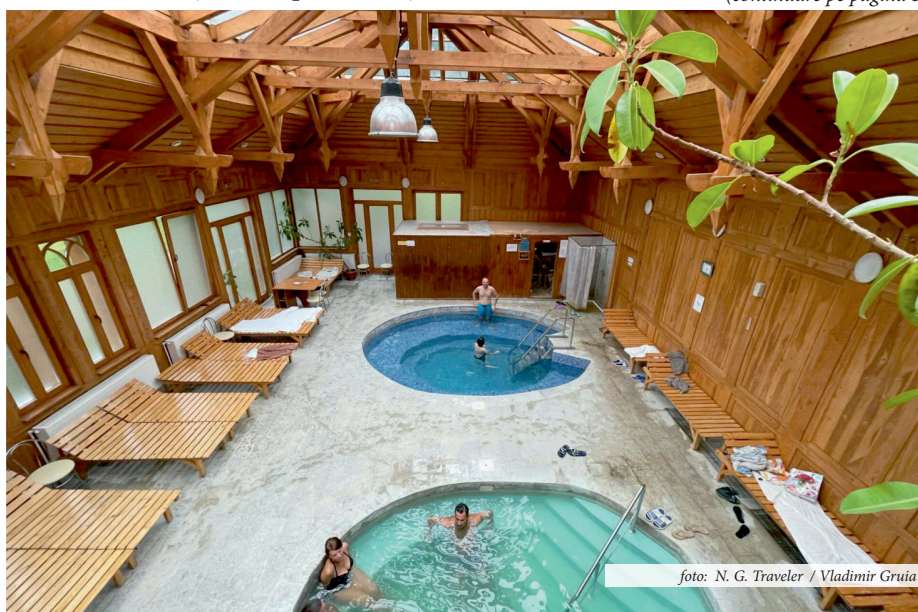

foto: N. G. Traveler / Vladimir Gruia

(continuare de pe pagina 4.)

foto: N. G. Traveler / Vladimir Gruia

Plimbări cu trăsura

Kolbert Zoltán oferă plimbări cu trăsura de agrement, călărie pentru începători și pentru avansați, excursii călare pe trasee montane pe distanțe între 25 și 30 km. Pentru mine, plimbarea călare de trei ore prin pădurile și pășunile de pe Masivul Făget a fost una dintre cele mai memorabile experiențe de anul acesta. Totul grație lui Zoltán, cowboy-ul secui de la Curtea cu Cai (curteacukai.ro) care a avut curajul să scoată un cvasi-începător direct pe munte. Lucru super-rar. De aici, o aventură unică.

Izvorul Străvechi

Izvorul Străvechi, secăt, funcționează azi ca mofetă, indicată pentru boli cardiovasculare, sechele după accidente vasculare cerebrale, hipertensiune arterială, reumatisme articulare, cu scop profilactic la persoanele cu risc cardiovascular, cu efecte benefice în impotența sexuală. Baia Populară din Poiana Zânelor
Izvoarele minerale de la Baia Populară

din Poiana Zânelor au fost amenajate în 2009, când Fundația Ars Topia a organizat aici o acțiune cu voluntari. Tineri din Ungaria împreună cu localnicii au pus la punct acest ansamblu cu mici bazine cu apă rece în aer liber, șezlonguri pentru băi de soare și alte locuri de odihnă. Izvoarele cu apă rece, cu efect stimulator asupra circulației sangvine, sunt recomandate pentru arteriopatie, varice, conțuzii. Fără taxă de intrare.

Rezervația Naturală Scaunul Rotund

Fost profesor de sport timp de cinci decenii în Borsec, actualmente ghid local, scriitor și muzeograf în Muzeul Apeilor Minerale, Farkas Aladár știe totul despre localitatea unde și-a trăit toată viața. Pe noi ne-a condus pe îndelete într-un traseu de patru ore, cu obiective, peisaje și povești în zona Rezervației Naturale Scaunul Rotund. Ne-a arătat Peștera de Gheață, Grota Urșilor, amfiteatrele structurilor de travertin cu puncte de belve-

dere, Cetatea Bufnițelor cu cazemate din al Doilea Război Mondial. Cei mai îndrăzneți au la dispoziție și un traseu de tip via ferrata prin labirintul de piatră sub și supraterran al Grotei Urșilor.

Bikkla Borsec

Centrul de închirieri de biciclete electrice Bikkla Borsec e cea mai bună idee pentru cei care vor să exploreze împrejurimile lejer, confortabil și pe îndelete. Traseele cicloturistice marcate însumează 50 km.

Centrul de Tratament Multifuncțional Spa-Wellness

Centrul de Tratament Multifuncțional Spa-Wellness, o investiție de 9 milioane de euro, e în faza de finalizare, iar viceprimarul Albui István e decis să-l dea în folosință anul viitor. Centrul balnear cuprinde o bază de tratament și un centru wellness pe aproape 3.000 mp care va oferi cele mai variate forme de tratament balneo, de la cele cu nămol și parafină până la masaj și terapie cu apă minerală caldă și rece. Zona de wellness include piscine interioare și exterioare, saună finlandeză, infra-saună, saună cu aburi, mofetă, electroterapie, hidroterapie și băi cu plante medicinale.

Dorim să adresăm mulțumiri domnului redactor șef, Cătălin Gruia și echipei dănsului pentru realizarea acestui material de promovare și tuturor celor care au contribuit la organizarea celor 3 zile de prezentare a stațiunii.

Stațiunea turistică de interes național Borsec oferă nenumărate activități și posibilități de relaxare, de petrecere a timpului liber și de tratament. Invităm cu mult drag oaspeții să descopere această mică localitate din N-E județului Harghita.

Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Borsec

TRASEUL TURISTIC "PANORAMA"

Salvamont Borsec a depus la Consiliul Județean Harghita un proiect nerambursabil, în vederea amenajării unui nou traseu turistic, care în urma deliberării a fost declarat câștigător.

În data de 31 octombrie am finalizat traseul turistic "Panorama" - 12,43 km, (cruce roșie) care începe de la Centrul de Informare Turistica Borsec și se termină pe Centura Borsec.[...] Acesta se poate parcurge de doritori în orice perioadă a

anului având o dificultate medie, timpul de parcurs fiind 5-5.5 ore și diferența de nivel de 400 m.

Marcajele sunt cu cruce roșie pe copaci, stâlpi special amenajați și cu săgeți marcate cu vopsea fluorescentă. Traseul este amenajat cu mese și bănci pentru odihnă.

Mulțumim Consiliului Județean Harghita pentru sprijinul acordat!

sursa: facebook.com/salvamontborsec

S-A ÎNCHEIAT REABILITAREA CLĂDIRII DISPENSARULUI UMAN

foto: statiuneaborsec.ro

O clădire înfrumusețată și cu un interior modern îi așteaptă pe pacienții care beneficiază de serviciile dispensarului uman din Borsec. Reabilitarea clădirii a început în luna iunie a anului trecut, iar predarea imobilului de către constructor a avut loc zilele trecute. Prin proiectul finanțat din fonduri guvernamentale, se are în vedere extinderea serviciilor medicale din localitate.

Prin lucrările recent încheiate exteri-

orul clădirii a fost renovat, izolat termic. Interiorul imobilului de trei nivele a fost, la fel, complet reabilitat: au fost înlocuite instalațiile electrice și sanitare, respectiv sistemul de încălzire. Au fost amenajate mai multe cabinete medicale noi, iar clădirea a fost dotată și cu un ascensor, pentru a facilita accesul persoanelor cu dizabilități.

Bugetul total al proiectului a fost de 2.184.000 lei, din care 1.627.000 este finanțarea prin programul PNDR, iar 557

mii lei este aportul propriu al primăriei. Pe lângă aceste costuri, primăria a mai trebuit să suporte și costul întocmirii proiectului tehnic.

În paralel cu renovarea dispensarului, în vecinătatea clădirii, am început, din fonduri proprii, construirea unui garaj pentru serviciul județean de ambulanță. Imobilul va fi finalizat anul viitor și va beneficia și de un sistem de încălzire electrică.

Prin modernizarea dispensarului, localnicii vor beneficia de mai multe servicii medicale: pe lângă cele existente deja (cabinete de stomatologie și medicină de familie), imobilul va găzdui și cabinete de ginecologie, ORL, medicină internă, psihologie și medicina muncii. „Negocierile sunt în curs de desfășurare, sperăm că vom încheia contracte cu medici specialiști cât mai curând posibil” – a declarat edilul. El a explicat faptul că în viitorul apropiat în clădirea dispensarului se va muta și punctul de lucru din Borsec al serviciului județean de ambulanță Harghita, construirea garajului deservind acest scop.

Mai trebuie amintit faptul că la parterul clădirii funcționează din luna februarie, în cadrul cabinetului de medicină de familie, și un centru de vaccinare împotriva Covid 19.

Rédai Botond

ZIUA MONDIALĂ A DIABETULUI 2021: DACĂ NU ACUM, ATUNCI CÂND?

În contextul Zilei Mondiale a Diabetului, din 14 noiembrie, comunitatea medicală din România își propune să atragă atenția asupra importanței accesului la noi terapii în tratamentul diabetului și a rolului esențial al evaluării riscului cardiovascular și renal în rândul persoanelor cu diabet zaharat tip 2 (DZ2). În România, aproximativ 2 milioane de persoane trăiesc cu diabet zaharat de tip 2, însă este important de menționat că această boală nu vine niciodată singură.

Primele organe care suferă sunt inima și rinichii, iar studiile ne arată că cele mai frecvente complicații asociate diabetului sunt boala cronică de rinichi și insuficiența cardiacă. Până la 6 din 10 pacienți cu DZ2 pot dezvolta

boala cronică de rinichi, care deseori este asociată și cu un risc cardiovascular foarte mare pentru acești pacienți. Răspunsurile pacienților cu diabet tip 2 și ale celor care au o rudă cu această boală, din cadrul unei campanii publice de identificare a riscului cardiovascular, arată că 98% dintre aceste persoane au un risc crescut sau foarte crescut să dezvolte probleme cardiace.

Șansă la viață pentru pacienți: evaluarea din timp a inimii și rinichilor în diabetul de tip 2

În acest context, comunitatea medicală recomandă evaluarea completă a persoanei cu diabet zaharat tip 2 prin determinarea riscului cardiovascular și a gradului de afectare a funcției rinichilor,

potrivit ghidului de management al diabetului zaharat. Diagnosticarea timpurie a insuficienței cardiace și a bolii cronice de rinichi ar putea preveni degradarea rapidă a stării pacientului cu diabet zaharat tip 2, prin ținerea sub control a afecțiunilor inimii și rinichilor – întâlniri frecvent în rândul persoanelor cu diabet.

Însă cel mai important aspect, ne spun medicii, este să mergem periodic la controlul medical și să discutăm care sunt cele mai bune soluții pentru sănătatea fiecăruia dintre noi. Societatea joacă un rol important în prevenirea complicațiilor cardiovasculare și renale în diabetului zaharat tip 2, campaniile de conștientizare fiind astfel necesare.

Sursa: www.digi24.ro

ION ATANASIU: ZĂCĂMINTELE DE CĂRBUNI DIN ROMÂNIA.

ZĂCĂMINTELE DE LIGNIT DIN BASINUL PLIOCENIC DE LA BORSEC.

C. CARAIANU - ARTE GRAFICE, BUCUREȘTI, 1924

Autorul Ion AtanasIU (Iași, 1892- București, 1949), geolog și seismolog, s-a născut la Iași. După terminarea studiilor și-a dat doctoratul studiind geologia împrejurimilor Tulgheșului, districtul Neamț. A fost profesor de geologie la Catedra Universității din Iași (1931-1940) și din București (1940-1949). A studiat zăcămintele de cărbuni și ape minerale din Carpații Orientali. A fost membru al Academiei de Științe din România (1938) și al mai multor Academii și Societăți Științifice din Europa.

În fascicula nr. III. descrie morfologia bazinului Borsecului cu stratigrafia depozitelor pliocene. A identificat trei orizonturi: la bază sunt conglomeratele și gresiile. Urmează un strat de argilă albastră, în care se află intercalat stratul de lignit. După acest strat se găsește marna galbui.

Într-un capitol aparte se ocupă de zăcămintul de lignit din Tinoave. A studiat puțul Ema, care funcționează din 1870 și unde la 30 m adâncime se găsesc cărbunile. La mina Sfântul Ștefan, grosimea stratului de cărbune este de 2,5-2,8 m. Rezervele bazinului nu se pot stabili cu exactitate. Rezerva posibilă este de 7.400 metri cubi de cărbuni. Suprafața pliocenului este de 200 ha. La o grosime

de strat de 2 m, rezultă aproximativ 3,8 milioane metri cub de cărbuni. Calitatea lignitului este de 4700-5200 calorii. Conține cenușă 15%. Intră în clasa D grupa a 2-a, după clasificarea Congresului din Canada.

Minele de lignit din Borsec aparțin Primei Societăți de Mine de cărbuni Giurgeu, care posedă dreptul de exploatare pentru o suprafață de 55 ha 6513 metri pătrați. În perioada 1878-1896 s-au exploatat 54.000 tone și în perioada 1896-1912 încă 48.000 tone. Consumatorul principal era fabrica de sticlă din Borsec.

Lucrarea are și o hartă geologică a Basinelului Pliocen de cărbuni de la Borsec, jud. Ciuc la scara 1:25.000 și o schiță a minei de cărbuni.

Este o lucrare de specialitate, dar este interesantă și pentru cei neavizați.

Farkas Aladár

DE TREI ANI SUNTEM CLASAȚI CA FIIND ȘCOALĂ PRIETENOASĂ CU NATURA!

Din a două lună a toamnei deja ne pregătim pentru un nou an de activitate în cadrul proiectului Școală prietenoasă cu natura, proiect început în anul 2018 și pe care, împreună cu cadrele didactice și cu elevii, îl realizăm cu drag an de an.

Ne înscriem din nou în program, realizăm planul de acțiuni pe care-l vom urma și apoi pregătim și amplasăm hrănitore în curtea școlii, iar anul acesta și în spațiile publice, aceasta fiind acțiunea pe care o realizăm din luna noiembrie până în luna aprilie. Pot spune că este o activitate îndrăgită de toți elevii, de la mic la mare, fiecare merge cu drag și umple zilnic hrănitorele cu semințe de floarea soarelui crude.

Elevilor le este explicat că în anotimpul cald, păsările găsesc cu ușurință hrană, atât de origine vegetală, cât și animală precum insecte, moluște, amfibieni sau reptile. În perioada rece/de iarnă rămân aici doar o parte din păsări (ex. pițigoi mare, pițigoi albastru, pițigoi sur, țiclean, vrabia de casă și cea de câmp, mierlă, cintează, botgros, speciile de ciocănitori, gaiță) și se adaptează condițiilor existente prin accesarea resurselor de hrană dis-

ponibile (semințe, fructe), desigur celelalte păsări migrează în zonele mai calde ale globului. Iarna, când temperaturile sunt scăzute, păsările consumă multă energie pentru a-și menține temperatura corpului constantă, astfel în aceste perioade este recomandată amplasarea hrănitorelor (este cea mai răspândită activitate de protecție a păsărilor sălbatice în localități).

Elevii pregătesc hrănitorele și ei știu că hrănirea trebuie să fie continuă, astfel zilnic au hrana asigurată, pe toată durata celor aproximativ 5 luni. Sunt elevi care și acasă și-au amplasat hrănitore și sperăm ca anul acesta să fie tot mai multe persoane care vor dori să aibă această activitate în timpul liber. Se recomandă alimentarea hrănitorelor după masa sau seara, astfel încât păsările flămânde să aibă resurse de hrană dis-de-dimineață.

Vă prezentăm lista de hrană recomandată și contraindicată de Societatea Ornitologică din România:

Tipuri de hrană recomandate: semințe uleioase (semințe de floarea soarelui, semințe de dovleac, semințe de in și de cânepă, miez de nucă, alune),

hrană vegetală (legume fierte sau fructe crude care se găsesc și la noi în grădini precum mere, pere, prune), grăsime animală (osânză, slănină crudă), bile pentru pițigoi (se amestecă untura cu semințe uleioase, iar în vederea creșterii consistenței se poate adăuga și mălai grișat).

Tipuri de hrană contraindicate: alimente sărate, condimentate (semințe sărate, prăjite, slănină condimentată, afumată), alimente procesate, pâine, paste și orez, cereale (grâu, orz, ovăz, țărăță, porumb).

Tipul de hrănitore se realizează în funcție de locul unde dorim să o amplasăm și poate fi: pe sol, de tip căsuță, de tip tavă, suspendate și bile de pițigoi.

Proiectul presupune și lipirea autocolantelor pe geamuri, pentru a evita coliziunea păsărilor cu acestea, participarea la concursul Olimpiada speciilor și la alte activități carte au ca tema natura, amplasarea cuiburilor artificiale.

Așteptăm să observăm cât mai multe păsări care vor servi masa la hrănitorele noastre.

Coordonatorii proiectului

POVEȘTI DIN TRECUTUL BORSECULUI

Prin eforturile puternice ale contelui din Lăzarea, Lázár László (în iulie 1840, în timpul șederii sale de 15 zile la Borsec a adus multe beneficii confortului oaspeților de aici), a adus un profesor de liceu și medic, pe Szilágyi Miklós, care a descoperit și a deschis o sursă necunoscută de apă minerală carbogazoasă. De îndată ce baia numită Sáros a fost frumos aranjată (cu robinet și duș nou), aceasta a oferit o mai vastă posibilitate de tratament pentru diferițele afecțiuni ale oaspeților. „De beneficiile băii deschise acum s-au bucurat cei care au încercat-o, astfel s-a creat o nouă bucurie în inimile oaspeților.” Izvorul a primit numele contelui, Izvorul László.

„După-amiaza a avut loc sfințirea izvorului, cinstitul conte a permis cu modestie să se pregătească o masă pentru aproximativ 60 de persoane (la care erau invitați toți oaspeții din țară și din străinătate). Oaspeții au sărbătorit în veselie, iar colonelul Regimentului 11, domnul Podivinczky, a ținut un discurs festiv apoi a fost urmat de stimatul can-

Ó-sárosfürdő.

celar, care și-a prezentat bucuria printr-un salut către toți oaspeții. Cu ocazia acestei sărbători, a fost amenajat iluminatul ornamental ridicat de onorabilul conte în cinstea oaspeților săi, atât deasupra izvorului cât și la mese, astfel prezenta mesaje de bun venit. Toate aces-

tea le-au acompaniat trupa muzicală din Gheorgheni și faptul că vremea a fost favorabilă, chiar și natura se bucura de sărbătoare (în sezon vremea se schimbă deseori aici, înainte de masă erau câțiva nori pe cer, care apoi s-au dus spre munții de vizavi și doar de departe se vedeau câteva fulgere). Au sărbătorit până seara la ora 9, apoi domnul Podivinczky își spune cuvintele de rămas bun, iar contele a primit cu bucurie toate acele cuvinte.

Se vor mai face investiții, vara viitoare împreună cu Szilágyi Miklós vor construi o baie cu aburi (gaz acidum carbonicum) precum și o baie de nămol, ceea ce face ca numărul oaspeților care vin aici, să fie în număr cât mai mare”.

Publicat în Nemzeti Társalkodó, nr.10, Cluj-Napoca, 4 septembrie 1840.

Traducere după: Pethő Congor

**COLECTAREA SELECTIVĂ
A DEȘEURILOR DIN
POARTĂ: luni 20 decembrie
2021.**

INFORMAȚII DE STARE CIVILĂ

Nașteri

Ianara Maria 09.10.2021
Gălățescu Paul 31.10.2021
Gál Oliver-Cristian 13.11.2021

Decese

Mikk Teréz 29.08.1939 - 30.11.2021
Cercez Romeo 25.09.1974 - 28.11.2021
Deac Ileana 24.09.1930 - 04.11.2021
Laczkó Gyula 02.01.1944 - 04.11.2021

ȘAH CU VODĂ COSTEL

Albul mută. Mat în trei mutări!

Vă prezentăm rezolvarea diagramei de șah din ziarul local Izvoarele din luna octombrie 2021.

1Dg6+!!-Cxc6
2hxg6+-Rxc7
3Nh6+-Rf6
4Tdf1-Nf2
5Txf2#

Rezolvare: Vodă Costel

Vă prezentăm o nouă diagramă de șah și pasionații de șah sunt rugați să ne dea soluțiile pentru rezolvarea problemei (la Centrul Național de Informare și Promovare Turistică din Borsec sau prin email la adresa: turism.borsec@gmail.com).

Rezolvarea diagramei se va publica în numărul următor al ziarului local Izvoarele.

PRIMĂRIA ORAȘ BORSEC

STR. CARPAȚI, NR. 6/A

Redactori: Nicolae Ciupudean, Daniela Hângan, Vodă Costel, Rédei Botond, Fazakas Emese, Farkas Aladár

Tehnoredactare: sc artmobil - group srl

Tipografia: F&F INTERNATIONAL - Gheorgheni

ISSN 2601 - 1018